

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára ..... 1.500 K

Budapest, 1925.

VI. évfolyam, 28. szám.

Vasárnap, július 12.

Helyes iskolapolitika.

Irta: Pintér László nemzetgyűlési képviselő.

Nagyfontosságú javaslatot terjesztett be nemrégiben a nemzetgyűlés elé Klebelsberg gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter. A javaslat egy régen vajudó kérdést igyekszik megoldani: a tanyai iskolák kérdését. Öt évenkét kétmillió aranykoronát szán e nagy célra a közoktatásügyi miniszter és e tízmillió aranykoronányi összeggel a tanyai iskolák hálózatával akarja bevonni e színmagyar területeket.

Klebelsberg gróf javaslata a magyar törvényhozás régi hibáját új helyre és a magyar kormányzat ősrégi becsületbeli tartozását egyenlíti ki.

Ma, mikor annyira hangos a világ a kisebbségi kérdés körül folytatott disputáktól, nem árt rámutatni e javaslat hátterére. A régi békebeli magyar kormányok — a magyar nemzet tradícióhoz hiven — szinte jobban szerették nemzetiségi vidékeinket, mint a saját fajuk által lakott területeket. Amíg — főleg a Felvidéken és Erdélyben — akárhányszor apró kis hegyi falvakban valóságos palotákat emelt a kormányzat az iskolázás céljaira, addig elhanyagolta a Nagyalföld és egyáltalán a mai Csonka-Magyarország területét, ahol az iskolaköteles gyerekek ezrei maradtak iskolázás nélkül egyszerűen abból az okból, mert nem volt iskola, hová járhattak és nem volt tanító, aki őket oktathatta volna. Ma a cseh és oláh megszállók tanítják ez iskolalapotokban annak a magyarságnak gyűlöletét, mely ez iskolákat emelte. Ma a szerb, oláh és cseh

sovinizmus vádaskodik a magyarságra, mely véres adófilléreivel építette fel a kultúra csarnokait nemzetiségei számára és hozzá olyan időben, mikor nem került pénz iskolára saját földjén. E hiányt igyekszik pótolni közoktatásügyi kormányzatunk javaslata és csak örülünk neki, hogy pénzügyminiszterünk megértéssel fogadta a közoktatásügyi kormányzat javaslatát és nagyfontosságú, korszakalkotó kultúrprogramot tartalmazó közoktatásügyi tervét.

A mult században szállóigévé vált az a történelmi megállapítás, mely szerint: az 1870—71-es német-francia háborút a porosz elemi iskolák és azok kötelességtudó iskolamesterei nyerték meg, mert ők nevelték azt a tetterős, áldozatos és acélos gerincű nemzedéket, mely csatáról-csatára diadalra vitte a német lobogót és szállóigévé fog válni ama második történelmi megállapítás is, hogy a világháborúban a német

főiskolai tanároknak, a vallást és nemzeti ideált megtagadó, anyagelvű és kételkedő világnézete segítette elő a német össze-roppanást, mert ennek tulajdonítható, hogy míg a német vitézség párosulva a magyarral sorra aratta győzelmeit, addig otthon a polgárság és a munkásosztály megroppant az áldozatkészségben, hátbatámadva ezzel a frontokon titánok módjára küzdő honfitársait.

A magyar jövőt is a magyar iskolák fogják meghozni. Az igazi nemzeti politikának, a nemes értelemben vett fajvédelemnek, mely nem üres, puffogó frázisokban éli ki magát, hanem tettekkel erősíti a magyarságot, az az útja, melyen Klebelsberg gróf tanügyi javaslata elindult.

Mi, kik a magyar és

Bűnbánó Magdolna.

Szent-Istvány Gyula festőművész nagyméretű oltárképe a kenderesi római katolikus templomban. Horthy Miklós kormányzó adománya.

keresztény agrárgondolat zászlóját hordjuk magunk előtt és kik mindig és mindenhol meg tudtuk őrizni a zászló fehérségét, örömmel köszöntjük e javaslatot, mint a cselekvő, nemzetfenntartó és a nemzet jövőjét megalapozó magyar kultúrpolitika tényét.

Ezen az úton haladjunk továbbra is biztos célkitűzéssel és meg nem álló kitartással. Ez az út vezet az erős nemzethez és csak az erős nemzet fogja megszerezni álmaink tárgyát — Nagymagyarországot!

Budapest, július 11.

A békebelinél is több lesz a hitel, melyet a csonka magyar állam beruházásokra ad a gazdasági életnek. A kormány ugyanis a geni tárgyalások eredménye gyanánt mintegy 100 millió aranykoronát juttat a magyar közgazdasági életnek, hogy a munka minden irányban meginduljon. Oly hatalmas összeg ez, aminőt még Nagymagyarország sem jordított beruházásokra egyetlenegy esztendőben sem. Mondhatjuk tehát, hogy a hozzáemértők, vagy rosszmájúak által annyit ócsarított szanalás abba a helyzetbe juttatta csonka államunkat, hogy munkaalkalom nyújtása körül még az egész országot is fölülmulja. Száz millió aranykorona mai pénzben 1 ezer 500 milliárd koronát tesz ki. Ennek a pénznek nagy része mind a munkásnép, iparos és földmivelő polgárság zsebébe jut. Mindenkinél lesz munkája, aki csak dolgozni akar. Építkezés, földmunkálatok, hízalás, tejfeldolgozás, vasútépítés, hidépítés, átépítés és sok hasonló nagyobb szabású munkálat indul meg heteken belül a magyar kormány által szerzett külföldi tőkék segítségével. Örömmel adjuk ezt tudtára a becsületes magyar polgárságnak, mely örül, ha minden tisztességes ember kenyérkeresethez jut. Reméljük, hogy a gánészetők rosszindulatú lár-mája meg elnémul s nem gátolja többé semmi, hogy az országépítés terén valamennyien összefogjunk, akik Szent István király országát újra akarjuk építeni.

A forgalmi adó lefaragása megkezdődött.

Mindig mondtuk, hogy ez a lehető legigazságatlanabb adó; ezt kell, amint lehet, mielőbb kiküszöbölni. Nem tartunk az ész nélkül kritizálók közé; tudva azt, hogy Amerikától kezdve az összes államok kénytelenek voltak behozni ezt az adónemet a háború után s máig is jönnartották, elismertük mindig, hogy ugyanakkor a letiport, kirabolat magyar állam sem lehet el nélkül. Annál inkább örülünk neki, hogy Bethlen István és a keresztény kiscgazda- és földmivespárt előrelátó gazdasági politikája folytán most már annyira kezdünk rendbejönni, hogy megkezdhetjük a forgalmi adó lefaragását. A kormány a héten javaslatot tett a parlamentnek, hogy a forgalmi adó 3%-ról 2%-ra szállíttassék le. Világos dolog, hogy egyszerre nem lehet törölni egy adót, mely 130 millió aranykoronát biztosít az államnak évente. Fokozatosan kell kiküszöbölni. Ez a fokozatos kiküszöbölés most meg is indult. Reméljük, hogy egy, legfeljebb két év múlva már csak 1% lesz s aztán végleg megszűnik. De nemcsak a forgalmi adót szállítja le a kormány, hanem az állatforgalmi adót és a házhasonrészeseledést is. Minden igazságos embernek el kell ismernie, hogy mikor a kormány és a kiscgazda- s földmivespárt ép ezen adóknál kezdi meg az adócsökkentést, akkor a kiscemberek iránti humánus érzékéről tesz tanubizonyoságot. Hiába tehát a nemzetközilek minden beszéde, nem köztük vannak a kiscemberek komoly pártolói. De még egy dologot meg kell állapitanunk. Az adóleszállítás megkezdődött. Nem azt mutatja ez is, hogy mégis csak az volt a helyes út az ország pénzügyi és gazdasági talpraállítására, melyet Bethlen István megjelölt a külföldi kölcsön segítségével? ! Lám, a következőknek neki adnak igazat.

ASTHMÁT, tüdőcsúcshurutot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrassy-út 87. sz. Telefon: 123—82. (Olcsó betegszobák.)

MI HIR (A POLITIKÁBAN)

A nemzetgyűlés ezen a héten folytatta a választójogi javaslat vitáját, amelyet megszavazván, az törvényé vált. Az új választójogi törvény megalkotásában résztvett a nemzetgyűlés minden pártja és a Kiscgazdapárt minden komoly módosítást elfogadott, amelyet a kisebbségi pártok előterjesztettek. Így

nyugvópontra jutott a választójog nagyjelentőségű kérdése,

amely évtizedeken át, foglalkoztatta a magyar belpolitikát. A választójog után a szintén nagyjelentőségű beruházási javaslatok tárgyalására tért át a nemzetgyűlés, amelynek végeztével megkezdődik a Ház nyári szünete.

A liberális berkek ismét a Kiscgazdapárt bomlásáról álmodoztak azzal kapcsolatban, hogy Szijj Bálint egyik indítványát, amelyet a választójogi javaslat tárgyalásánál tett, a párt egyik része elfogadta, a másik viszont ellene szavazott. Eltekintve attól, hogy az indítvány megszavazása minden képviselőnek a saját véleményére volt bízva és a kormány azt pártkérdéssé nem tette, Szijj Bálint a következő ülésnapon maga tiltakozott a liberális lapok közlései ellen és kijelentette, hogy

sem ő, sem vele együtt emlegetett néhány társa nem akar és nem is akart kilépni a pártból.

Kijelentette azt is, hogy egyes sérelmek miatt több társával felkereste Mayer János földmívelésügyi minisztert, aki a sérelmek orvoslását meg is ígérte.

A kormány a munkanélküliség csökkentésére az aszálylyal sújtott tiszántúli vidékek lakosságának kenyérhez juttatása végett további milliárdokat adott a vizitársulatoknak, hogy azok az emberkezek sokaságát munkába állíthassák. A földmívelésügyi miniszter az egyik interpellációra kijelentette, hogy

a kormány több mint 100 milliárdot adott a vizitársulatoknak a munkanélküliség csökkentésére.

Pesthy Pál igazságügyminiszter igen fontos javaslatot nyújtott be a csütörtöki ülésnapon

a terményalapon vállalt kötelezettségek pénzben való megfizetéséről.

A terményárak hirtelen és nagy ingadozása miatt sok szerződő fél a tönkrejutás veszélyébe jutott és a javaslat ezeken akar segíteni.

Bethlen István gróf miniszterelnök immár teljesen felgyógyult, azonban huzamosabb üdülésre van szüksége, amíg hivatalának vezetését átveheti.

A Heinrich Ferenc halálával megüresedett tabi kerületben a pótválasztás is megvolt, amelynek alapján a kiscgazdapárti Kálmán Jenő lett a tabi kerület képviselője. Ellenjelöltje, Turchányi Egon, mintegy 700 szavazattal maradt kisebbségben.

+MEZŐGAZDASÁG+

Mezőgazdasági munkák július hóban.

II.

Elvünk legyen, hogy a kaszát nyomon kövesse az eke vagy tárcsáborona, vagy egyéb talajmivelő eszköz, mely a tarló sekély buktatására szolgál s e célból a kereszteteket egyenes sorokban helyezük el, hogy a sorközöket azonnal fel lehessen szántani. Ugyanis, míg áll a gabona, addig a talaj be van jól árnyékolva s sem a napugár, sem a szél azt ki nem száríthatja teljesen s megvan annak bizonyos porhanyósága, nyirkossága, úgy hogy az eke (vagy más eszköz) sekélyen, 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{3}{4}$ "-re is behatolhat a földre s lehánthatja a tarlót, letakarván a kipergett gabona- s gyommagvakat, melyek hamarosan kikelnek s fogasolással vagy a következő

szántással leföldelve, megsemmisíthetők lesznek. Ellenben ha mélyebben szántanak a tarlót, akkor a barázda mélyébe került magvak már nem volnának képesek kicsirázni s kikelni, hanem konzerválódnának a talajban és szaporítanak annak gyommagtartalmát.

A tarlólántásnak legnagyobb előnye azonban az, hogy megszakítja a talaj hajcsövességét s ezzel a talajban lévő vizet, a talajnedvességet megtartjuk, elraktározuk, mert az csak a hántott rétegig tud feljönni a megmaradt hajszálcsöveken, de tovább nem, mert ott már szét vannak roncsova a hajcsövek. A talajnedvességet a tarlólántás konzerválja, az nem párolog el, nem szárad ki a felső szigetelő réteg alatt, hanem inkább beérődik, porhanyó s nyirkos marad és növényi tápsói feltáródnak, feloldódnak 2—3" vastag rétegben néhány (4—5—6) hét alatt, úgy hogy ha ez idő után 5—6" mély szántást adunk a földnek, beérett talaj kerül felül, melybe már bizvást vethetünk valami rövid tenyészidejű növényt, például köles, muhar, csibehur, fehér mustár, pohánka stb. Hogy ha azonban nem közvetlen a kasza munkája után, hanem csak 4—5 nap mulva akarjuk a tarlót szántani, akkor az eke vasa már alig képes a kiszáradt talajba behatolni s ha mégis erőltetjük a dolgot, 4—5—6" mélyen fog az éles vas benyomulni s hatalmas rögöket felforgatni, melyeket mindenféle porhanyító eszköz — mint fogás, tányéros-, gyűrűs-, szeges- stb. henger — munkájával sem lehet elaprózni s még a rendes őszi gabonavetés idejére sem fog lehetni rendes vetőtálajjá tenni. Legjobb az így elrontott rögös földbe csak tavaszi veteményt helyezni, mert addigra a tél fagyja s csapadéka szétporlasztja a hantokat s beérleli a talajt. Azon esetben, ha hosszabb tenyészidejű tarlónövényt óhajtunk termelni s a második szántás idejét bevárni már nem lehetne, akkor elégedjünk meg 3—3½" mély tarlósántással, mely keskeny barázdákkal végezve s azonnal apróra megfogasolva, elég porhanyó vagy apró (dió-nagyságú) hantokkal tarkázott lesz, mibe azonnal — míg ki nem szárad a föld — vessük be a magot, például tarlórepa, csalamádékukorica, lóbab takarmánynak (nem magnak), száz napos székegy kukorica vagy olyan csemegekukorica, mely tejes korában kerül eladásra stb.

A sekély tarlólántást még az esetben sem szabad elhagyni, ha a táblát istállótrágyával akarjuk meghordani, mert a gyomirtást és a talajnedvesség konzerválását csak így lehet

Paul de Vuyst beiga földművelésügyi államtitkár és leánya.

A nők gazdasági nevelésének világhírű apostola a napokban Budapesten járt és előadást tartott.

elérni. Ha már kizöldült a buktatott tarló (4—5 hét mulva), akkor terítsük szét az istállótrágyát s szántuk azt azonnal 4—5" mélyen alá, hogy légenytartalma el ne párologjon.

Aszerint, hogy milyen an időjárás s milyen állapotban arattuk a gabonát, négy, de esetleg csak hét-nyolc vagy ha eső jön közbe, tíz nap mulva megkezdhetjük a takarodást, a kévésgabona behordását a szérűbe, pajtába, színbe vagy asztagba, boglyába, hol aztán azonnal megindulhat a cséplés. Minthogy a hordás alatt is van még tarlólántás vagy tarlónövényvetés (esetleg trágyahordás is), azért arra kell törekedni, hogy ily tömeges munkák dacára is hamar végezzük a takarodást s ezt csak úgy érhetjük el, ha igen jól tartjuk igásainkat és akkor korán lehet befogni, későn kifogni, tehát hosszú ideig dolgozni, holdvilágnál még éjjel is hordani, vagy vasárnap és ünnepen hajnalban vagy este (ha a hatóság engedélyezi); de mégis legcélszerűbb, ha váltott székérrel vagy kocsikkal végezzük a takarodást. Elsőben is vontassunk ki minden igával két szekeret a gabonakeresztek mellé, de amint egyet megraktak, azt vontassuk haza (szérűbe) s amint odaérünk, fogjuk ki az igásokat s fogjuk be egy harmadik üres járműbe, melyen azonnal kimenve a kereszthez, ott a már addigra gyalogerővel megrakott székérbe átfogva, ezt huzassuk az asztaghoz. És így tovább folytatólag. Hogy e munka vigan, fennakadás nélkül mehessen, úgy kell a keresztek kettős sorokban összcsoportosítani, hogy annyi legyen egy helyen, amennyit egy székérre szoktunk felrakni. Természetes, hogy ilyen eljárás csak nagyobb kúsgazdánál vagy középirtokon s uradalomban alkalmazható. (Hosszú gazdasági gyakorlatomon igen jól bevált ez az eljárás s maradt igavonó a tarlóbuktatásra is.) Helyes az is, ha az üres kocsi a lovakat ügetésben járattuk és ökrökkel végezzük a tarlólántást.

A tarlóbuktatás ellen hangoztatott ama kifogás, hogy a méhek egyik kedves növénye, a tisztessü nem hajthat ki, nem valami nagy horderejű, mert a tarlólántás által létrejött előnyök sokkal értékesebbek a mezőgazda zsebére nézve, kivált ha meggondoljuk, hogy a számos mézelővirág, a fák, bokrok, a here és lucernafélék, a bükkönyök, babok, borsók, lencsék, a baltacim és egyebek elég alkalmat nyújtanak méheinknek a méz gyűjtésére. Az pedig, hogy a tarlólántás állatállományunkat a tarlólegelőtől fosztja meg, szinte nem valami nagy veszteségszámba megy, mert hiszen pár nap mulva már van annyi friss zöld kelés a buktatott tarlókon, hogy vigan legelhetnek háziállataink, csak aztán, ha a legelő marhák, lovak, juhok s sertések patái nagyon megtiporják a talajfelületet s újból helyreáll a talaj vízkészletének megőrzésére oly igen kártékony hajszálcsövesség, akkor sürfügő vasboronával való megjárással ezt ellensúlyozhatjuk. Elvünk legyen, hogy a talajfelület mindig laza, porhanyó állapotban tartassék.

Nádújfalusi palócleányok népviseletben.

Néhány szó a tejokozta fertőzésekről.

Irta: Anghi Csaba Geyza.

A tejnek tiszta kezeléséről a «Vasárnap» olvasói már nagyon sokat olvashattak. Ez alkalommal nem annyira a lehetőség tiszta (hygiénikus) tejkezeléséről, mint inkább azokról a betegségekről szólnunk, amelyeknek terjesztőjeként a tej igen sokszor szokott szerepelni.

Ismeretes az a körülmény, hogy ha savanyított takarmányon tartott tehének istállójában huzamosabb ideig hagyjuk állni a tejet, annak íze savanykássá lesz s fogyasztásra legtöbbször alkalmatlanná válik. Ebben az esetben a tej a savanyú szagot magába vette. A tej általában mindenféle átható szagú anyag szagát «megfogja», azaz nagy mértékben szagfogó. Azonban nemcsak a különböző szaganyagok íránt ilyen fogékony, hanem benne a levegőben élő milliárdnyi különféle baktérium is kedvező melegágyra talál.

Ha valakinek volt már alkalma látni igen erős nagytón, a mikroszkópon, a fejés után őt—hat órával szobahőmérsékleten tartott tejből egy cseppet is, azt vehette észre, hogy abban különböző alakú és gyakran mozgásban lévő, különböző tisztatlanságok találhatók. Ezek a tisztatlanságok legnagyobb részét baktériumokból állanak. A tejbé jutott baktériumok lehetnek hasznosak vagy károsak. Hasznosak például azok, amelyeknek hatására a tej megalszik s kellemes, savanykás ízt kap (aludttej). A károsak okozzák a különböző tejhibák-nak egy részét s okoznak az emberre, állatra nézve ártalmas, nem ritkán halállal végződő, fertőzéseket.

A tej ilyenformán amennyire szükséges és nélkülözhetetlen tápanyag, különösen a fejlődésben lévő szervezetek számára, annyira káros és veszedelmes is lehet.

Ezzel a kérdéssel foglalkozó szakemberek ki is tudták mutatni, hogy a járványok terjesztésében a tejnek igen nagy szerepe van. Így különösen a tifusz, tuberkulózis (tüdővész, görvélykór, bőrfarkas stb.) vérhas, kolera, diftéria stb. stb. nagy mértékben terjedhetnek tej segítségével. Az orvosok ezen a téren legtöbbször a tifusszal és tuberkulózissal foglalkoztak. Többek között megállapították, hogy az összes tifuszbetegedéseknek 25%-a, a tuberkulotikus betegségeknél pedig 50%-a származik tej útján való fertőzéstől!

De nemcsak ezek a betegségek okozhatnak az emberre nézve fertőzést, hanem a beteg állatokból kifejté tej is. Ha a tehen tuberkulózisban (tőgy-, máj-, vesetuberkulózis stb.), száj- és körömfájásban, lépfenében, gyomor- és bélgyulladásban, himlőben szenved, úgy ezek a betegségek az emberre nézve is ártalmasak, ha ilyen állatok tejét fogyasztja.

Nem alkalmas még fogyasztásra az olyan tehennek a teje sem, amely penészes, rothadó, erjedő, vagy más, nem egészséges takarmányt evett. Mivel a mesterséges úton előállított takarmányok (cukor-, szesz-, keményítőgyári melléktermékek, hulladékok, állati eredetű takarmányok: húsliszt, hullaliszt, halliszt stb.) romlanak meg legkönnyebben akár természetüknél fogva, akár helytelen kezelésük miatt, ezen takarmányok etetését egyesek betiltani javasolják azoknál a teheneknél, amelyeknek tejét főként gyermekek táplálására használják. Úgyszintén nem teljesen megfelelő annak a tehennek a teje sem, amelyet a következő mérgező anyagokat tartalmazó orvosságokkal kezeltek: jód, bróm, higany, arzén, ólom, réz stb.

A tej nagyon sokszor teljesen a gazdán kívül álló okok miatt is válhatik kórokozóvá, vagy legjobb esetben kellemetlen íze révén emberi, állati tápláléknak alkalmatlanná.

A tej ártalmas volta származhatik tehát magától a beteg állattól s egyéb különböző körülmények folytán belékerült fertőző baktériumok, csirák jelenlététől. Utóbbi esetben a fertőző csirák belejutásának oka lehet az, ha gondatlan a tej kezelése (amikor a tőgyét nem mossák, az első sugarakat nem az alomra fejtik, nem szűrik, nem hűtik, nem tisztogatják megfelelő módon a tejesedényeket stb. stb.), végül ha a betegség csiráit magában hordozza a fejő, vagy tejkezelő.

A cseresznye férges voltának okozója. A cseresznye férgességét a cseresznyelég okozza. Ez sötétbarna, apró légy, mely petéit az érni kezdő cseresznyére rakja. A petékből kikelt nyúvek befurakodnak a cseresznye belsejébe és ennek húásával táplálkoznak. Mikor a cseresznye megérik és a földre hullik, a nyú kirágja magát s a talaj felső rétegében bábbá alakul. A bábból tavasszal kel ki a légy, hogy a peterakással megkezdje káros munkáját. Kíváló rovarismerőnk, *Kadocska Gyula*, a védekezést illetően a következő utasítást adja: A cseresznyének leszedése után ássuk fel a fa alját, hogy a föld felszínén levő nyúvek vagy esetleg már a bábok a talaj mélyébe kerüljenek s onnan a légy ne tudjon kivergődni. Még biztosabban megakadályozzuk a légynek kijutását, ha nem biztunk meg a leforgatással, hanem utána még jól lesulykoljuk a talajt. A sulykolást tanácsos tavasszal megismételni.

A hámozott és hámozatlan napraforgómag-pogácsa takarmányértéke. Tudvalevőleg a napraforgómagból a gyárak kétféle eljárás szerint vonják ki az olajat: vagy a magvakat hámozás nélkül őrlik és vetik alá az olajkivonásnak. Eszerint az olajpogácsa is lehet héjmentes vagy sok héjat tartalmazó. A héjtartalom a pogácsa tápláló értékére igen nagy befolyást gyakorol. Az utóbbi időben a bulapesti állatelteltani állomáson kísérleteket végeztek különböző héjtartalmú napraforgópogácsákkal és gyengébb minőségű héjjal. Megállapítást nyert, hogy a jól szárított pogácsa az árpadarával, a 20% héjrészt tartalmazó már csak a korpával egyenlő értékű; a héj takarmányozási szempontból teljesen értéktelennek tekinthető.

A tarlóhere ápolását illetően a következő tapasztalati megállapítások tartandók szem előtt: A tarlót lehetőleg távolítsuk el. Az őszelet lekaszált, illetve lelegettetett szűzhere tavasszal gyorsabban és sürűbben hajt ki és nagyobb termést szolgáltat. Mindazáltal ügyelni kell arra, hogy ne egészen lekopaszva menjen a télbe; 10 cm. magasságú növés a legmegfelelőbb. Ha a here a télen felfagy, tavasszal megszikkadása után nehéz hengerrel járassuk meg. Ha a felfagyás elmaradt, ne mulasszuk el alapos felboronolását. A fogas kitépi a védőnövény tarlómaradványait, eltávolítja a gyomokat és szellőzteti a talajt, mit a here nagyon meghálál.

A cseresznye eltartása karácsonyig. A «Borászati Lapok» szerint az érett cseresznyét úgy, ahogy a fáról leszedjük, beleszúrjuk egy feltétlenül tiszta, szagmentes, szárazra kicsepegtetett üvegebe, ezt légmentesen bedugjuk, bekötjük, beszurkoljuk és azután a kertben jó mélyen elássuk. Karácsonykor, vagy később is kiszedhetjük az üvegeket, az azokban levő gyümölcs oly ép és izletes, mint a szedéskor volt. Csak arra kell nagyon vigyázni, hogy ne nevéves, harmatos időben szedjük a gyümölcsöt, hanem ez tökéletesen száraz, ép, egészséges, feltétlenül férgmentes legyen és ne ütődött, sebzett, rothadt. Fontos, hogy a nyél minden cseresznyeszemén rajta maradjon.

**HOFHERR-SCHRANTZ-
CLAYTON-SHUTTLEWORTH R.T.**

20 lóerős traktor

Budapest, Vilmos császár-út 57.

Kérjen árajánlatot!

Shorthorn bika. (Képpel.) Körülbelül százötven éve néhány angol tenyésztő azt a célt tűzte ki magának, hogy kitiű húsú, gyorsan növő és nagytestű szarvasmarhafajtát tenyészten ki. Így született meg a shorthorn, mely azóta világhírré tett szert. Színe különböző. Arról lehet megismerni, hogy a levágás után értéketlen fej és lábak kicsinyek, a húsdátó törzs azonban igen nagyméretű. Nálunk nem tenyésztik, mert igen bő takarmányozást igényel, már pedig a mi földjeink ebből nem nyújtanak oly sokat.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Férjem az Országos Gazdasági Munkáspénztárnak önkéntes tagja. 1924. év októberig rendszeren kapta a balesete folytán járó illetményeit. Miért nem fizetik ki és mikor fogják kifizetni a járandóságot? (P. A.) — **Felelet.** Az Országos Gazdasági Munkáspénztár önkéntes tagjainak járandóságát azért nem fizetik egyelőre ki, mert ennek valorizációja most van folyamatban. A nem valorizált illetményeket, ha ki is fizetnék, nemcsak, hogy ennél többbe kerülne a kifizetéssel járó munka, hanem az egy-két ezer koronával maga a segélyezett sem tudna mit csinálni. A valorizációról szóló javaslat az illetékes minisztériumok előtt van ma és a törvényhozás megszavazása után az elmaradt járandóságot is minden sürgetés nélkül a pénztár valorizáltan fogja kifizetni. Más a helyzet a kötelezően biztosítottaknál, mert részükre 1922 óta valorizálva kell befizetni a pénztári tagdíjat. Természetesen ezek most is valorizáltan kapják a segélyt.

Kérdés. Hol van földművesiskola és elvégzése után lehet-e a gazdasági akadémiára iratkozni? (Egy hű előfizető.) — **Felelet.** Földművesiskola van Pápán, Somogyzentimrén, Nagykállón, Kecskeméten, Békéscsabán, Jászberényben, Karcagon, Tartamuk két év. A tanév október elsején kezdődik. A földművesiskolai bizonyítvánnyal nem lehet gazdasági akadémiára menni. Oda középiskolai érettségi kell.

Kérdés. 1. Szénkéneget és szénkénegefcskendőt hol kaphatok? 2. Szőlőmoly ellen mivel védekezhetem? (Gyula, Józsefvárosi Olvasókör.) — **Felelet.** 1. Szénkénegefcskendő ára 650 ezer korona. Kapható a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetében, (Budapest, V., Alkotmány-utca 29.) Ugyanott a földművelésügyi minisztérium használt feckendőit 300 ezer koronáért árultják. A használt feckendők rendelésénél azonban községi bizonyítványt kell fölmutatni arról, hogy a vásárló szőlőbirtokos. 2. Szőlőmoly ellen Arzola permetezőanyaggal védekezhet.

Kérdés. Kilencvenhárom hold földem van és két felnőtt fiam. Ebből tizenegy holdat házhely célra el akar-nak venni. Jogos-e ez? (N. Gy. Nyiregyháza.) — **Felelet.** A földreformtörvény alapján végső esetben ingatlanának egy része házhely céljára igénybevehető, azonban Ön az igénybevett terület helyett megfelelő minőségű és nagyságú területet kérhet cserébe. Az igénybevétel ellen észrevételeket adhat be az Országos Földbirtokrendező Bírósághoz.

Kérdés. Meddig és milyen okmányokkal kell jelentkeznem az orvosegyetemre való felvételre? (Érettségizett előfizető.) — **Felelet.** A budapesti orvosegyetemre az Üllői-út 26–28. szám alatt lévő dekanátusban lehet jelentkezni augusztus 15-éig. A felvételhez érettségi, születési, helyhatósági és erkölcsi bizonyítvány szükséges. A tandíj és felvételi díj még nincs megállapítva.

Kérdés. Kecskeméten van-e és milyen felsőkereskedelmi iskola? (Egy hű olvasó.) — **Felelet.** Kecskeméten községi férfi és női felsőkereskedelmi iskola van.

Kérdés. Cselédem után állandóan fizetem a munkáspénztári járulékokat. Cselédem veleszületett betegségben szenved, most megoperálták, tartozom-e megfizetni a gyógyítás költségeit? (Z. J.) — **Felelet.** A Gazdasági Munkás és Cseléd Segélypénztár csak baleset esetén fizeti a költségeket. Ha baleset folytán rokkant lesz az illető vagy elhalálozik, úgy vagy őt, vagy családját részesíti a pénztár segélyben.

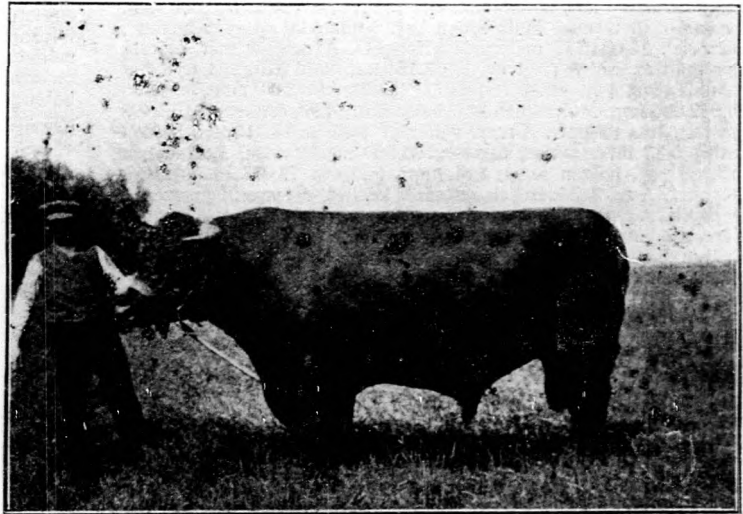
Üzenet a könyvrendelőknek. Rombay: Szőlőművelés 45.000 korona. A Hasznos mulattató című lap régen megszűnt. A Zászlók és a Nagyvasszonyok című ifjúsági lapok szerkesztősége: Budapest, I., Horváth Miklós-út 15. szám alatt van. — Bittera: A kukorica 38.000 K-ért megrendelhető kiadóhivatalunkban, bérmentés küldéssel, az összeg előzetes beküldése ellenében.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Löcherer Andor meghalt.

Löcherer Andor, a kiváló gazdasági író, a múlt héten meghalt. Halálával érzékeny veszteség érte a magyar agrárvilágot. Nyolcvan esztendőskoráig, úgyszólván halálának pillanatáig volt fanatikus, önzetlen munkása Löcherer Andor a magyar agrárgondolatnak. Ott volt a magyar szövetkezetek bölcsőjénél, soha nem hiányzott sehonnan, ahol a magyar gazdák érdekeiért küzdeni kellett. Az alkotó munka embere volt. Egy emberöltőnél is hosszabb ideig fűtötte őt a munka láza és soha nem gondolt arra, hogy magának szerezzen kényelmet, pihenést, vagyont. Idealista volt a szó legnemesebb értelmében. Az utolsó esztendőkből már megcsinylette ugyan szervezete a sok évtizedes munkát, de akaratereje, lelkesedése minden testi gyengeséget legyőzött. A magyar agrárszeme olyan harcossá gyászolja benne, akinél hithűbbet, meggyőződéssel teltebbet alig ismerünk. Temetésén óriási részvétel nyilvánult meg.

Shorthorn bika.

Százhusz milliárd hitel az árterületek lecsapolására.

Csonkamagyarország tizenhat millió katasztrális hold területéből több mint egymillió katasztrális hold vízenyös terület, amely a mezőgazdaság szempontjából majdnem teljesen hasznavehetetlen. A kormány minden törekvése arra irányul, hogy ezekből a területekből számottevő részt mentessen meg a mezőgazdaság céljaira. Ezért már a múlt évben az ármentesítő munkálatok elvégzésére 25 milliárd korona hitelt engedélyezett. Ezt a hitelt a kormány több ízben felemelte, úgy, hogy jelenleg 80 milliárdos hitelkeret van az ármentesítés céljaira engedélyezve. A múlt évben már több mint harmincezer holdat mentettek meg a termelés számára, most pedig arról folynak a tárgyalások, hogy az eddig engedélyezett hitelt 40 milliárddal 120 milliárdra emeljék fel. Ezzel a pénzzel a már megkezdett nagyszabású lecsapolások befejezhetőek volnának és így az év végéig a megmentett terület meghaladná a hetven ezer katasztrális holdat.

Meghosszabbították az olajtermékek kedvezményes vámját.

Az olajtermékekre megállapított kedvezményes vámtételt, amely július 1-én járt volna le, a kormány újabb rendeletével szeptember 1-ig meghosszabbította. A meghosszabbítás nagy megnyugvást kelt a gazdaközönség körében, annál is inkább, mert az olcsó olajtermékekre most cséplés idején igen nagy szükség van és a termelés csak az olcsó ásványolajak révén lehet lényegesen olcsóbbá tenni.

Az iskolán kívüli népoktatás nagyszerű eredményeket ért el Borsodban.

Az iskolán kívüli népoktatás eddigi eredményeihez méltón csatlakozik az 1924—25. iskolai évben Borsod- és Gömör vármegyékben elért eredmény. Ezekben a megyékben, hatvanhárom községben 930 népies előadást 4978 ember hallgatott meg. Ötvennyolc községben 406 férfit és 268 nőt tanítottak meg írni és olvasni. Népfőiskolai és ismeretterjesztő tanfolyamot tíz helyen rendeztek 532 hallgatóval. Miskolcon hasonló eredményeket ért el az iskolán kívüli népművelés. A tanfolyamok és népies előadások előadói a tanítók, tanárok, jegyzők, lelkészek, orvosok és különböző állású férfiak soraiból kerültek ki, akik szívük-lelkük melegével és legjobb tudásukkal igyekeztek résztvenni a népművelés nehéz munkájában.

A váltásbúza júliusi ára.

A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltásába fejtendő búza árat a földművelésügyi miniszterrel egyetértően júliusra métermázsánként 500.000 koronában állapította meg.

Egy millió métermázsával több búza és egy millió métermázsával több rozs várható az idén.

A legutóbbi vetésjelentés szerint a búza szemfejlődésének az utóbbi esőszed kedvezett. A becslés alapjául vett 2.460.564 kat. hold területen kat. holdankint 6.11 mm., összesen 15.000.000 mm. a valószínű termés. Mult évben kat. holdankint átlag 5.70 mm., összesen 14.034.771 métermáza termett. A rosnak már keveset használt az eső. A mult évi 1.152.184 kat. hold learotott területet alapul véve, a valószínű termés kat. holdankint 5.70 mm., összesen 6.682.000 mm. Mult évben kat. holdankint 4.90, összesen 5.614.498 métermáza termett. A repce valószínű termése 18.116 kat. holdon átlag 5.33 métermáza, összesen 96.500 métermáza. Mult évben 17.383 kat. holdon átlag 4.14 mm., összesen 72.023 métermáza termett. A zab fejlődésének az esőszed kedvez. A tengeri igen szépen fejlődik. A burgonya szintén. A cukorrépa erőteljes. A takarmányrépa a legutóbbi esőkre szintén szépen javult. A kertivetemények helyenkint bő termést ígérnek. A kóles igen szép. A köles és tatárka javul. A cirok az esőre felüdült. A kender és a len javul. A dohány jól fejlődik. A mesterséges takarmányok közül a lóhere és lucerna keleten gyenge, egyebütt közepes. A rét anyaszóját betakarították. A sarju fejlődése az esőkre megindult. A legelő északkeleten gyenge s a szikes talajon kiégett. Nyugaton elég jó. A gyümölcsjék általában jó termést adnak. A szőlők fejlődése eléggé kedvező. Nagyobb jégverés volt Abauj vármegye tornai járásában, továbbá Vas vármegye vasvári járásában. A soproni kerületben s Eger és vidékén aszály fenyeget.

Egészségügyi és községrendezési szempontok lognak érvényesülni a házhelykiosztások során.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara, miután azt tapasztalta, hogy az ország számos részén nem oly módon vizik keresztül a házhelykiosztásokat, amint az a közegészségügyi és a korszerű községrendezés érdekeinek megfelelően, terjedelmes memorandum fordult a kormányzathoz, amelyben kérte, hogy a házhelykiosztásnál nagyobb gondot fordítsanak a fent említett szempontok érvényesítésére. A népjóléti miniszter teljes egészében méltányolta a Kamara kívánalmait és a közegészségügyi szempontok nagyobb érvényesítésének megvalósítása iránt már intézkedett is. A földművelésügyi miniszter és az Országos Földbirtokrendező Bizottság is magáévá tette a Kamara kérelmét és az Országos Földbirtokrendező Bizottság elnöke a házhelyrendezési eljárások tárgyalásait vezető bírák figyelmét felhívta, hogy az említett szempontokat az eljárások során figyelemmel kísérjék.

A legtöbb helyen sikerült kipusztítani a sáskát.

A marokkói sáskának az állam vezetése alatt végzett irtását befejezték. Sikerült a legtöbb helyen a sáska nagy tömegeit a legelőkhöz lehengerelni, ami nemcsak a kárak megakadályozását eredményezte, hanem a jövő évi fertőzés várható kisebb méretekre leszorítását is jelenti. Némely helyen ugyan, különösen ott, ahol a legelőkhöz beékelő vetések, úgynevezett foglalások vannak s ahová a sáska a legelő jószág elöl beszökött, főleg az állam rendelkezésére álló kevesítő gépek miatt a sáskát teljesen kipusztítani nem lehetett.

Erdőri és vadőri szakvizsgák.

Az erdőri és vadőri szakvizsgák augusztus 24-én és az erre következő napokon Debreczenben, Gödöllőn, Kaposváron, Kecskeméten, Miskolcon és Veszprémben lesznek. Akik az erdőri vagy vadőri szakvizsgát letenni óhajtják, kellően felszerelt kérvényüket július 31-ig nyújtják be a lakóhelyükre illetékes magyar királyi erdőigazgatóság felé. Az erdőri vizsga letételének megkönnyítésére az erdőigazgatóságok székhelyein kellő számú jelentkező esetén július 27-én kezdődő négyhetes előkészítő tanfolyam lesz, melynek végeztével a hallgatók az erdőri szakvizsgára bocsáttatnak. A tanfolyamra való felvétel az illetékes magyar királyi erdőigazgatóság felé történik, amelyhez a felvétel iránti kérvényeket július 15-ig kell benyújtani. A tanfolyamra csak olyan erdőőrök jelentkezhetnek, akik az elmúlt népszoklat elvégzték, legalább három évig szakadatlanul erdszati gyakorlati szolgálatban állottak, feddhetetlen előéletűek és 20-ik életévüket betöltötték. Akit az előkészítő tanfolyamra felvettek annak a vizsgaengedély iránt nem kell folyamodnia. A tanfolyam hallgatói elemelzésükről és ágynemükről maguk tartoznak gondoskodni. A tanfolyam díjmentes és egyelőre nem kötelező. A tanfolyamról bővebb felvilágosítást az erdőigazgatóság adnak.

Az Országos Földbirtokrendező Bizottság eddigi működésének eredményei.

Az Országos Földbirtokrendező Bizottság 1921. június 20-án megkezdett működése következtében 1925. június 30-ig keletkezett 147.605 házhely; törpe- és kisbirtokra pedig fölözött 704.634 katasztrális hold 573 négyszögöl; ezenfelül kishaszonbérletek alakítására átvétetett 577 községben 104.776 katasztrális hold 1464 négyszögöl. Ennek az eredménynek részletezése a következő: kiadott házhelyrendezés során házhely 976 községben 36.377 egyén részére 9751 katasztrális hold 1382 négyszögöl területtel. Földhözjuttatás végett megváltási eljárás megindítását kérték 3470 községben. A megváltási eljárás lefolytatására az Országos Földbirtokrendező Bizottság bírói küldött ki 3465 községbe. A megváltást az Országos Földbirtokrendező Bizottság kimondotta 2355 községben 618.857 katasztrális hold, 1143 négyszögöl területre. Ebből alakult 554 közös legelő, 270.333 törpe- és kisbirtok, 111.229 házhely. Ezenfelül elővásárlási jogát gyakorolta az Országos Földbirtokrendező Bizottság 190 esetben 14.690 katasztrális hold, 143 négyszögöl területre. Továbbá ingatlan eldarabolta 271 esetben 61.334 katasztrális hold, 1105 négyszögöl területtel. Ebből 31.862 katasztrális hold, 1533 négyszögöl eldarabolása folytán földhöz jutott 7804 egyén. Az Országos Földbirtokrendező Bizottsághoz a mai napig összesen 147.783 beadvány érkezett.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara új elnöksége.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara június 28-án, Kecskeméten tartott elnökválasztó közgyűlésén három évre ismét Purgly Emil választották elnöknek. Staub Elemér nyugalmazott államtitkár első alelnökké és Kiss János dr. kecskeméti földbíró, valamint Sárosi Kiss Péter tömörkényi kispasztor alelnökké választották.

FORDSON TRACTOR

raktárról
azonnal
szállítható

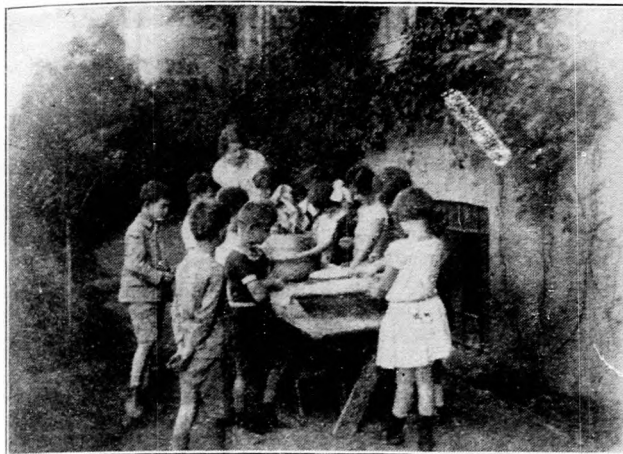
Telefon:
66-15.

HALTENBERGER VILMOS

a Ford gyárak autorizált képviselője
Budapest, VI., Nagymező-utca 19. szám.

Sürgőny cím:
Wilford Budapest.

Speciális amerikai gazdasági gépek: Oliver-ekék, tárcsásboronák, tárcsás szikekék, fűkaszálok, burgonya kiszedő, körfűrész berendezés.

Képek a fővárosi „Uj iskola” életéből.

Domokos Lászlóné vezetése alatt néhány éve újszerű iskola működik a fővárosban, amely a szobában való, legtöbbször közvetett, tanítás helyett közvetlen, szemléltető módszer alapján ér el a figyelemreméltó eredményeket. *Balról*: II. elemi osztályosok a kenyérsütésről szereznek ismereteket a beszedés és értelemgyakorlat órán. *Jobbról*: III. elemi osztályosok megismerik a mérést. Egyike a legfontosabb tárgyoknak, amennyiben az érzékszervek fejlesztésére szolgál. A gyermekek megméri az út hosszát, szélességét lépéssel és méterrel. Egymás magasságát összehasonlítják a házfal és a fa magasságával stb.

De Vuyst belga földművelésügyi államtitkár előadása.

A varsói nemzetközi kongresszusról Budapestre érkezett De Vuyst belga földművelésügyi államtitkár. A kiváló tudós és jeles előadó, akinek a nőnevelés terén Európaszerte ismert neve van, az elmúlt héten rendkívül nagy érdeklődés mellett előadást tartott a *nők gazdasági neveléséről*. Baróthy né Stegmüller Mária üdvözlő szavai után De Vuyst államtitkár majd kétórás előadása során kifejtette, hogy miután a gyermek napjának legnagyobb részét a családban tölti, annak kell legnagyobb hatással lenni rá és így minden törekvésnek a *családi élet védelmére és bensőségesebbé tételére kell irányulnia*. A lányokat gyakorlati gazdasági irányban kell nevelni, hogy az otthon és a házi kerti munkát megkedveljék. A mindvégig rendkívül érdekes előadás közben filmen mutatta be De Vuyst egy belga gazdasági leánynevelő intézet munkáját és a falusi családok vonzó életét. Itt említett meg, hogy a De Vuyst által ismertettet *laekeni* női gazdasági iskolához hasonló intézetet a *putniki gazdasági leánynevelő intézet*.

Küldöttség a tűzrendészeti szabályrendelet enyhítése érdekében.

Az enyingi járás kezdeményezésére Veszprém, Vas, Fejér, Tolna és Baranya vármegyék mintegy hatvan községének kétszázötven tagú küldöttsége járult Mayer János földművelésügyi miniszterhez, hogy a *tűzrendészeti szabályzat* egyes intézkedéseinek enyhítését kérje. A küldöttséget Dréhr Imre nemzetgyűlési képviselő vezette és támogatták Renczes János, Nagy János (Tamási), Szijj Bálint, Gubicza Ferenc, Szomjas Gusztáv, Karafiáth Jenő és Orffy Imre képviselők. Dréhr Imre, a küldöttség szónoke, kérte a földművelésügyi minisztert, hogy kérélmüket a belügy-miniszternél támogassa. A belügyminiszter nevében Koszó István államtitkár fogadta a küldöttséget, aki előtt Dréhr Imre a tűzrendészeti szabályrendeletnek a dunántúli községekre való enyhébb alkalmazását kérte a kalászos termés betakarításánál. Kérte, hogy a *tűztávolságot ne a gazdasági melléképületektől számítsák, hanem a lakóházaktól, mert különben a Dunántúli a termény betakarítása lehetetlenné válik*. A közös szűrű rendszer megvalósítása ugyanis máról-holnapra a községek fekvése és a közös legelők hiánya miatt, elháríthatatlan akadályokba ütközik. Ugyanilyen értelemben beszélt a küldöttség tagjai közül Moharos Péter enyingi bíró is. A földművelésügyi miniszter a kérelem legmesszebbmenő támogatását helyezte kilátásba, a belügyi államtitkár pedig *kedvező előterjesztésre tett ígéretet*.

Návy Lajos emléke. A makói vármegyeház nagytermében országos ünnepség keretében leplezték le Csanád vármegye nagy szülöttének, Návy Lajosnak, a mártírhalált halt volt házelnöknek, Héjjas Zoltán festőművész által készített arcképét. A díszközgyűlésen Purghly Emil főispán, Petrovits György nemzetgyűlési képviselő, Scitovszky Béla, a nemzetgyűlés elnöke és Pesthy Pál igazságügyminiszter mondott beszédet.

Márki Sándor halála. Márki Sándor dr., a kolozsvári egyetem híres történelemtanára a napokban Gödöllőn agyvérzésben hetvenkét éves korában hirtelen meghalt. Az elhunyt tudós Kétegyházas született 1853 március 27-én. 1892 óta tanára s büszkesége volt a kolozsvári egyetemnek, amelyet Szegedre is követett a száműzetésbe. Izzó magyar és bátor keresztény érzésű, hatalmas felkészültségű tudós volt, aki nemcsak elmulthatatlan értékű könyveket írt, de nemzetének is igazi nevelője volt. Halála pótolhatatlan vesztesége a magyar tudománynak. Temetése óriási részvétellel ment végbe.

A jászszentlászlói hősök emléke. Jászszentlászló község százhuszonnyolc elesett hősének emlékére szobrot állított. Péter-Pál napján volt a szobor ünnepélyes leleplezése. Endre Zsigmond és Agoraszó Tivadar mély hatást keltő beszéde után Szepessy főjegyző átadta a szobrot a községnek, amelynek nevében Tapay József községi bíró vette át az emlékművet. Az ünnepség után díszbeled volt, amelyen elsőnek Agoraszó Tivadar főispán köszöntötte fel a kormányzót, majd Krahtler Kálmán és Héjj Imre dr. nemzetgyűlési képviselő mondtak megragadó beszédeket.

Háromszázhat hadifogoly érkezett haza. Karkis Kornél hadbíró ezredes vezetésével háromszázhat főből álló hadifogollyszállítmány érkezett Oroszországból Budapestre a múlt héten. A visszatért foglyokat két heti egészségügyi vesztgár tartamára a Váci- és a Gyáli-úti fertőtlenítő-intézetekben helyezték el.

Sopronmege lakossága százhusz pesti gyermeket nyaraltat az idén. Vitéz Simon Elemér soproni főispán, aki az elmúlt évben is kitűnő sikert biztosított vármegyéjében a gyermeknyaraltatási akciónak, az idén százhusz budapesti szegény gyermeknek egyhavi nyaralását készítette elő. A gyermekek július 8-án érkeztek Sopronba, ahonnan harmincas csoportokban helyezték el őket az egyes jársokban. A főispán emberbaráti munkáját a vármegye közönsége megértéssel támogatja.

Az új állami pénzverde. A pénzügyminiszter értesítése szerint az új állami pénzverde szeptember elején megkezdí működését. A pénzverde működése azért késett, mert a katonaság nem tudta a pénzverde céljaira szolgáló lovassági laktanyát kiüríteni, ez azonban már megtörtént. Így kellő időben megkezdik a bankjegyek nyomását és az ércpénzek verését, úgy hogy elegendő mennyiségben állhat rendelkezésre a pénz átcserelésekor.

Különös villámcsapás. Pestújhelyen a hirtelen támadt viharban Hajas Kálmán őrszemes rendőr egy fűszerüzlet eszre alá állt. Egy villámcsapás kiütötte a villanyvezeték biztosítékát és a rendőr baloldalát érte, amelyen a kardja lógott. Az eszméletlen állapotban fekvő rendőrt a rákospalotai mentők a rendőrőrszobába szállították, ahol magához tért. Állapota nem súlyos.

Szabó Balázs.

Szabó Balázs beiktatása a kiskunlacházi református egyházközség lelkesi állásába. Vasárnap, július hó 5-én, délelőtt ünnepélyes istentisztelet keretében iktatta be *Kerecsényi Zoltán* esperes a kiskunlacházi református egyházközség lelkesi állásába *Szabó Balázs* lelkes, volt nemzetgyűlési képviselőt. Az ünnepségen igen sokan jelentek meg Alsónémediből is, ahol Szabó Balázs tizenöt évig volt a református gyülekezet pásztora. A beiktatás után Szabó Balázs prédikációt mondott, amelyben rámutatott arra, hogy a lelkeknek kell meggyógyulniuk, ha azt akarjuk, hogy nemzetünk boldog legyen. Délben bankett volt, amelyen melegen ünnepelték Lacháza új lelkesét.

Szövetkezeti házszentelés Tiszanánán. Szép ünnepet ült a múlt vasárnap *Tiszanána* felsővárosi községe. A Hangya-szövetkezet most épült új házát szentelték fel, amely egyike lett a falu legszebb középületeinek. A felszentelés *Matyasovszky Kálmán* plébános végezte. A közvetlenül utána megtartott díszközgyűlésen *Gábor Jenő dr.* központi főnök méltatta az ünnep jelentőségét, majd *Nagy Ferenc* igazgatósági tag és *Bollok L. Sándor* tartott beszédet. Az építkezést elsősorban a tagok tették lehetővé áldozatkészségükkel, de különös elismerés illeti a *Papp István* elnök vezetésével álló igazgatóságot és felügyelőbizottságot, amely odaadással munkálkodott a szövetkezeti ház felépítése érdekében.

Villány környékén elpusztította a gabonát a jég. Villány környékén a múlt szombaton hatalmas jégesó pusztított, amely becslések szerint a termés 30–40 százalékát tönkretette. A felőráig tartó jégverés egész Délbaranyán végigszántott. Különösen Villánykövesd, Kis- és Nagybudmér, Pócsa, Lippó, Bezedek, Lapánca, Illocska községekben okozott kisebb-nagyobb károkat. A kár a hozzávetőleges becslések szerint 8–10 milliárdra tehető, melyből azonban csak kevés térül meg, mert a gazdák csak elvetté biztosították termésüket.

Újabb kommunista szervezkedést leplezett le a rendőrség. A rendőrség az utóbbi hónapokban rendkívül óvatosan, de annál nagyobb erélyességgel folytatott nyomozást bizonyos körökben, amelyekről azt a jelentést kapta, hogy azokban államellenes bűncselekmények vannak készülöben. Nemrégiben a lelkiismeretes nyomozás eredményeképp biztos tudomást szerzett a rendőrség arról, hogy a *szocialisták szélső csoportja Vági István és társainak vezetése alatt kommunista mozgalmat indított.* A rendőrség szombaton, a kezében lévő adatok alapján elrendelte a gyanúba fogott emberek őrizetbevételét s a megtartott házkutatások után az úgynevezett *magyarországi szocialista munkáspárt huszonkét tagját bevitték a főkaptány-ságra.* Az eljárás ellenük megindították s közülük *Vági Istvánt, Kriszl Jánost, Weisshaus Aladárt, Hajdu Henriket, Steinlein Sándort, Boros-Braun Imrét és Grohovszky Edét előzetes letartóztatásba helyezték.* A kommunisták külföldi összeköttetéssel is rendelkeztek s *Bécsből és Párisból frank- és dollár-küldemények érkeztek a hazaáruló propaganda számára, de ezenfelül Moszkva is pénzelté őket.* Részletesen kidolgozott tervet találtak Vági lakásán, mely szerint ezek a tébolyodott emberek a *forradalom lángjával akarták elborítani Budapestet, hogy visszaállítsák a gerstlidiktatura uralmát.* Harminc tagú terrorcsapatot szerveztek, amely revolverrel és kézigránattal akart volna végigszárgulni a főváros utcáin s magával ragadni a szocialista munkásságot.

Óriási jégverés. Délbaranyában óriási jégverés pusztított vasárnap este. A kár az eddigi becslések szerint több milliárdra rúg.

Földrengés Nagykanizsán. Nagykanizsán heves földrengés volt a múlt héten, amely nagy rémületet idézett elő a lakosság között. Több ház fala megrepedt, számos kémény bedőlt. Emberlelben szerencsére nem esett kár, csupán egy öregasszony sebesült meg a lehulló tégláktól.

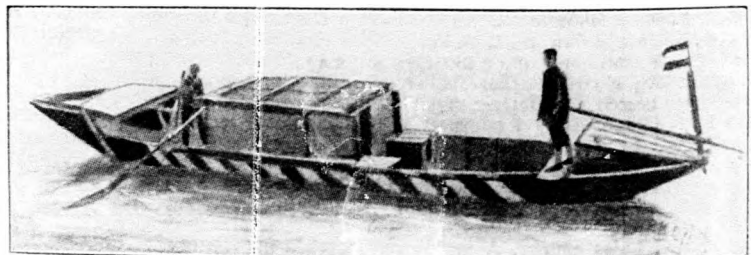
Újabb kétezer tisztviselő került B-listára. Az újabb B-listások megkapták a felmondó levelet. Az elbocsátott közalkalmazottak legnagyobb részét a kereskedelmi- és igazságügyi-minisztériumból, valamint a posta alkalmazottjaiból kerültek ki. Közeli kétezerre tehető a július elsején elbocsátott közalkalmazottak száma.

Csodás jelenség tartja izgalomban Somogy megye népét. Néhány nap óta csodálatos jelenségek tartják izgalomban Somogy vármegye közönségét. *Nagyszakácsi* községben június 21. óta olyan jelenségek igézik meg napról-napra a tömegeket, amelyek a legnagyobb elgondolkodásra késztetnek mindenkit s már messze földre elvitték a kis somogyi falu híret. A falu végén, a Nemesvid felé vezető úton — egy keresztútnál — négy méter hosszú kis betonhid áll. A hid közelében leánykák lábukat őrizték. Június 21-én a leánykák sírva szaladtak haza szüleikhez és lelkesedve újságolták, hogy *a hid alatt nagy fényesség van és Jézus és a Szűzanya képet láttak.* A hirre néhány ember — pusztá kíváncsiságból kiment a hidhoz, ahol egyre több és több ember előtt megismétlődtek a jelenségek. Azóta tíz nap múlt el s ma már messze vidékekről ezernyi tömegekben, gyalog, szekéren, autón vándorol a nép a nagyszakácsi hidhoz, amely körül egész nap és egész éjszaka sok ezernyi ember várakozik nagy lelki felindulással s szent énekek és imák között várja, lesi a csodás jelenségek ismétlődését. Ami a buzgón imádkozó sok ezernyi tömeg körében végbemegy, az is külön csoda. *Hitetlen emberek, akik soha templomba nem jártak s gúnyt űztek a vallássonoságból s ide, a tömeg közé is csúfolódó szavakkal jöttek, megrettenve az eléjük taruló jelenségtől, leborulnak a földre és mellüket verve, sírva imádkoznak és hirdetik jénen, hogy látták a Szűzanyát, amint égi fényesség közepette megjelent előttük és feléjük tárta karjait...* Messze környéken hihetetlen izgalom fogta el az embereket, akik minden munkát félretették, sokszor 40—50 kilométert is gyalogolva, sietnek *Nagyszakácsba, hogy megláthassák a csodálatos jelenségeket.*

A baleseti járadék valorizálása. A Kuria teljes ülése megváltoztatta a két évvel ezelőtt a valorizáció ellen hozott döntvényt és kimondotta, hogy a pénz értékének lényeges változtatása alapján felemelhető vagy leszállítható a baleseti járadék összege.

A májusi természetes szaporodás 7190 fő. Csonkamagyarországon az élvészületések száma 20.456 születéssel 2000-en felül emelkedést mutat az év májusának javára. Ugyanílyen jelentős javulás mutatkozik a halálozásnál. A természetes szaporodás 7190-re tehető, szemben a múlt évi május hó 2813-as szaporodásával.

Magyar művész készíti az első Kemal-szobrot. Nagyrápolti *Rápolthy Lajos* magyar szobrászművész, a török kormány meghívására tanári állást vállalt a konstantinápolyi képzőművészeti akadémián. A legutóbb Konia városa megbízta *Rápolthy* azzal, hogy *Kemal* pasa szobrát mintázza meg. A művészt a napokban egy-órás kihallgatáson fogadta *Kemal* pasa köztársasági elnök. *Rápolthy* bemutatta a szobor vázlatát, amely megerlyte az elnök tetszését, meg is ígérte, hogy a szoborhoz úlni fog. *Kemal* pasa szívélyesen lebeszélgetett a magyar művésszel, melegen érdeklődött a magyar viszonyok iránt és elismeréssel nyilatkozott a magyar nép vitézségéről. A koniai szobor lesz az első *Kemal*-szobor Törökországban és a magyar művészet elismerését és sikerét jelenti, hogy ezt magyar művész készíti.

Cesának és Pekló világkörüli utazók.

Ez a két bécsi fiatalember elhatározta, hogy világkörüli útra indulnak pénz nélkül. Utitervük szerint Bécsből cónakkal elmennek a Duna torkolatáig, onnan gyalog Kiszáziába, Palesztinába, Elő- és Hátsó Indiába, onnan hajóval Ausztráliába és Délamerikába, majd vissza Európába. Az úton levelezőlapok eladásából élnek. A napokban Budapesten jártak sorra a kávéházakat.

Óriási földrengés Északamerikában. Az Északamerikai Egyesült-Államok nyugati partvidékén óriási föld- és tengerrengés pusztított. *Santa Barbara tengerparti város elpusztult.* A katasztrófa alkalmával az utcák közvezete úgy hullámozott, mint a tenger áradata. Egy nagy szálloda lakói, számszerint háromszázan, úgy eltűntek, hogy senki sem tudja, hová lettek.

Doktorrá avatásának reggelén halt meg. Ifjabb *Niamesny Mihály* ügyvédjelölt szombaton avatták volna doktorrá. Reggel azonban, amikor a cseléd fel akarta költeni, *szobájában holtan találta.* Az orvosi vizsgálat nem tudta biztosan megállapítani a hirtelen halál okát, ezért elrendelték a boncolást. A boncolás megállapította, hogy szívszélhűdés ölte meg a szerencsétlen fiatallembert.

Az utolsó találkozó. *Egerben* az egri érseki tanítóképző hajdani növendékei a napokban tartották ötvenéves találkozójukat. Az ötven év előtti iskolatársak közül négyen jöttek el a találkozóra és résztvettek a Koronában rendezett ebéden. Együkük, *Csepreghy Gyula* nyugalmazott igazgató-tanító, a találkozó után hazafele tartott. Az utcán hirtelen rosszul lett, összeesett és mire a járőkelők segítségére siettek, meghalt.

Elismerés az «Ecclesia Harangműveknek» (Budapest, IV. ker., Irányi-utca 27). Engedtessek meg nekem, hogy kis szülőfalum, az őri református egyház részére öntött «B» hangú 327 kilogramm súlyú harangról én is írjak néhány elismerő sort. Azt, ami által erre magamat följogosítva érzem, egy korábbi levelemben közöltem már, hogy tudniillik az én lelkesült dicsőreteimre fordult az egyház önközhöz. Nem tudom leírni azt az érzést, amit akkor éreztem, mikor a vasúti állomáson megpillantottam azt a gyönyörű harangot. Szerettem volna megcsókolni örömben. A napokban volt a harangszentelés. Csóka bácsival mindenkit meglepő gyorsasággal beszereltük az új harangot. Várakozásomat a legteljesebb mértékben kielégítette nemesen zengő-bugó, tiszta hangja. De nemcsak az én lelkem ujjongott örvendezve, kis szülőfalum minden lakosa örömtől ragyogó szemmel hallgatta az új harang hangját. Mondhatom, hogy ez a harang úgy kivitelével, mint különösen hangjával, teljesen meghódította a híveket. Pedig ez ritkaság! Mindenki kritizál, ennek ez nem jó, annak az nem tetszik; ezt a harangot csak dicsérte és dicséri mindenki. Valóban méltó volt arra, hogy az árumintavásáron ott legyen! Én részletesen foglalkozván a harangüggyel, sok szempontból bírálok meg egy harangot. Így nevezetesen, hogy pontos, tiszta, szép összhangban legyen a régivel, ha az tiszta, pontos hangú. Mert a mi 150 éves «D» hangú kis harangunk oly tisztán cseng, mintha most öntött és nagyon jól sikerült harang lenne. Így joggal vártam, hogy pontos lesz az összhang. Én nem csalódtam. Amikor együttesen szól új és régi harangunk hangjuk szinte összesimul s oly szép és kedves, kellemes, hogy óraszámra el tudnám hallgatni. Mint édesapám írja önöknek: «Ha együtt szól két haranguk, valóságos muzsikálnak. Fogadják őszinte szerencsekívánataimat ezen új sikerhez! Én a magam részéről is köszönöm a gondos, jó, szép munkát, amellyel igazoltak lelkes ajánlásomért. Én írtam a referátót a harangszentelési ünnepségről. Meg fog jelenni egy igen elterjedt egyházi lapunkban és a «Nyírvidék» című helyi lapban, melyet szintén sokan olvasnak. Ebben újra ajánlom az önök vállalatát a még harangöntés előtt álló egyházak figyelmébe. Ezenfelül szóval is igyekszem a figyelmet önök felé irányítani. Tszem ezt azért, mert azt szeretném, ha mindenütt tiszta zengésű, szép összhangzású harangok volnának és az a meggyőződésem, hogy az önök gondos, lekiismeretes munkájában erre nézve meg van a garancia. Még egyszer köszönöm, hogy reménységeimet magvalósították. Adjon a jó Isten önöknek továbbra is sikeres munkálkodást. Ezek után vagyok őszinte tisztelőjük, Rohod, 1925. május 25. Vass Zoltán segédjegyző.

A halászi műkedvelők gárdája.

Képünk a «Gyimesi vadvirág» szereplőit mutatja be.

(Beküldte: Reisinger Emilia Hatászből.)

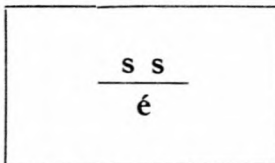
REJTVÉNYEK

1. Számrejtvény.

17, 12, 11, 10, 24, 5	Óriási víztömeg
18, 19, 16, 9, 23	Minden embert utól ér
6, 7, 15, 25	Hatalmas birodalom
1, 2, 22, 4	Az anya más neve
3, 9, 14, 19	A bátor ellentéte
1—25	Gróf Széchenyi István egyik gyönyörű mondása.

(Beküldte: Valyó Mária Kondorosról.)

2. Betűrejtvény.

(Beküldte: Viziák András Mecekspölköséről.)

3. Rejtett közmondás.

Kín, minta, vele, tinő, vágy, hát, ugyan, hal, tusz, szabad, szál, Máté.

A fősorolt szavakból összeállítható egy ismert közmondás. (Nem kell valamennyi szótagot fölhasználni!)

(Beküldte: Borissza Dező Markócról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 31-ik számunkban közöljük.

A 25-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Betűrejtvény: **Nevetés.**
2. Talány: **Pipitér, kenyér, tányér.**
3. Betűrejtvény: **Ellenség.**

Megfejtették: Göndöcs Zs. Jusztina, Baráth Miklós, Szabó István, Krivcska István, Hankóczy Pál, Füssi Mancsi, Bagics István, Kovács Pál, Süveges József, Fábian Etus, Borics László, Kiss Ernő, Mészáros Sándor, ifjú Szabó Mihály, Nyiri Eszti, ifjú Kálmán Ferenc, Mátics István, Bánfi Jolán, Bene Lajos, Szabó Jana György, Lipták Ferenc, Sziládi Lajos.

Jutalomkönyvet nyertek: **Füssi Mancsi (Mecser), Szabó István (Kiskunfélegyháza), Göndöcs Zs. Jusztina (Orosháza), Baráth Miklós (Tiszabura), Krivcska István (Kunágota).**

A 26-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Rézkénpor

rézgalic, kénmáj, kénpor

és más, gazdaságban használt vegyszerek, fertőtlenítőszer

legolcsóbb napi áron

bármilyen mennyiségben kaphatók:

TÖRÖK JÓZSEF R.-T.

gyógyszerárnyagkereskedésében

Budapest, VI., Király-utca 12.

T RÉ F Á K

Megfelelt.

Egy kövér úr kérdezi az utcán egy gyerektől:

— Mondd csak, kisfiam, merre van a sertéshizlalda?

— Mit akar ott az úr, hisz már úgy is elég kövér — feleli az imposztor.

(Beküldte: Németh Gyula Barcsról.)

Szórakozottan.

Asszony: Azt hiszem, férjescském, hogy a bárány a legostobább állat a világon.

Férj: Igazad van, báránykám!

(Beküldte: Holló Pál Jászapátról.)

Kellemes és kellemetlen meglepetés.

Halálra itélték a cigányt. Az ítélet végrehajtása alkalmával azonban valamiképen elszakadt a kötél és a cigány lepottyant függő helyzetéből.

— No, még így sem jártam — szól a megrökönyödött hóhér.

— Ín se! — feleli kedélyesen a more.

(Beküldte: Tóth Lajos Becskéről.)

Akinek nincs félteni valója a zsebében!

Az országúton pipázó magyarok ballagtak. Szembején velük két fiatal. Akik, hogy jól megréfrálják az öregeket, tótággast állva tenyerükön lépegettek el az embereink mellett. Azok csak nézik, nézik, végre az egyik megszólal:

— No, sógor ezeknek se sok félteni valójuk van a zsebükben. Mert másképen nem járnának fejtetőn!

(Beküldte: Iffy Horváth V. Miklós Jászapátirol.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak július hó 5-én.)

Liszt- és őrleménypiac. Duplanullás 8000, nullás 8000, kettős 7700, hatos 7000, takarmányliszt 3000, korpa 2500, 1-es rozsliszt 6000, 75%-os egységés rozsliszt 5200 K kilogrammonként zsákkal együtt.

Gabonavásár. 76 kilogrammos tisztavéki óbúza 465—470.000, pestmegeyi és dunántúli 462.500—467.500, 78-as tisztavéki óbúza 475—480.000, pestmegeyi dunántúli 472.500—477.500, 77-es fajsúlyú tisztavéki új búza 392.500—397.500, pestmegeyi dunántúli 387.500—392.500, tavalyi rozs 400—410.000, új rozs 325—330.000, új árpa 260—270.000, ozab 475—485.000, repce 565—575.000, tengeri 280—285.000, korpa 255—260.000 K métermázsánként.

Takarmányvásár. Rétszéna II-od rendű 90—100.000, I-ső rendű új (csak június—júliusban) 130—140.000, II-od rendű (csak június—júliusban) 90—125.000, III-od rendű csomagolásra 50—85.000, lucernaszéna 170—210.000, lóhereszéna 150.000, zabosbükönyszéna 100—150.000, alomszalma 55—80.000, zsupszalma 110.000 K métermázsánként.

Vetőmagvak. Bab, fehér 310—330.000, bab, tarka 240—250.000, bíborhera 400—450.000, borsó, viktoría 500—550.000, bükköny, tavaszi 300—320.000, bükköny, szőszös 480—500.000, koriander 380—400.000, csirkepaprika 190—200.000, csillagfűrt 250—270.000, csibehur 280—300.000, kendermag 400—450.000, köles, fehér 400—430.000, köles, szürke 350—370.000, köles, vörös 370—390.000, lencse, kisszemű 320—350.000, lencse, nagyszemű 500—650.000, lenmag 640—660.000, mák 1.800.000—2.000.000, napraforgó, fehér 370—390.000, tatarka 340—360.000, tökmag 750.000—800.000 K métermázsánként.

Szurómarhavásár. Élő borjú: Belföldi szopós: I-ső rendű 14—14.500, kivételesen 15.000, II-od rendű 13—13.500 K métermázsánként élőszűlyben.

Juhvásár. Hízalt ürü 6500—9000 K kilogrammonként élőszűlyben.
Tenyészállatok és jármosókrök. Importált fehér erdélyi jármosókrök 16—18.000, I-ső rendű belföldi fehér jármosókrök 12—14.000, I-ső rendű belföldi tarka jármosókrök 12—15.000, friss fejtehető 12—16.000, másféléves üszök 14—17.000, egy és fél éves tinók 12—14.000 K kilogrammonként élőszűlyben.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb minőségű 13—17, kivételesen 17.5—18, középminőségű 8—12, gyengébb 6—7.5, bika jobb minőségű 13.5—16, kibételesen 16.5—17, közép- és gyenge minőségű 8.5—13, bivaly 8—10, tehén jobb minőségű 10.5—15, kivételesen 15.5—16, közép- és gyenge minőségű 6—10, kicsontozni való marha 3.5—5.5, növedékmarha 5—12 ezer K élőszűly kilogrammonként.

Sertésvásár. Könnyű sertés 18—19, közép 19—21, nehéz 22 ezer K kilogrammonként élőszűlyben.

Lóvásár. Jobb minőségű hátascsikó 400.000—2.400.000, könnyebb kocsiló 6.000.000—7.000.000, igás kocsiló nehéz 4.000.000—6.250.000, könnyű 3.000.000—5.500.000, számar 600.000—1.100.000, alárendelt minőségű lovak 3.000.000—3.400.000, vágólovak 270.000—2.800.000 K.

Gyapjú. Az árak belföldön változatlanul 26—32.000 K között változnak kilogrammonként szennyes állapotban.

Nyersbőr. A nyersbőrpiac élénk, változatlan árak mellett. Legutóbbi árak kilogrammonként marhabőr 17—18.000, borjubőr 29.000 K.

Tej- és tejtermékek. Teljes tej literje 4900—5600, tejszínhab literje 48—60.000, tejfel literje 24—30.000, vaj kg.-ja 76—98.000, nagyban 50—58.000, tehéntúró kg.-ja 16—20.000, juhtúró kg.-ja 32—40.000, ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 60—90.000, nagyban 40—45.000, grói sajt kg.-ja kicsinyben 50—70.000, trappista sajt kg.-ja kicsinyben 40—60.000, nagyban 30—36.000 K.

Baromfi és tojás. Csirke, darabja 18—55, tyúk darabja 35—70 hízott ruca kg.-ja 30—34, libamáj kg.-ja 50—100, ludzsír kg.-ja 42—60 tojás darabja 1400—1600 K.

Halpiac. Ponty elsőrendű kicsinyben 40—45.000, másodrendű kicsinyben 30—40.000 K kilogrammonként.

Borpiac. A borárak nem változtak az utóbbi időben. Mallingand-fokoként 450 K, körülbelül a legolcsóbb ár, amennyiért termelőhelyen tömegbörökot vásárolni lehet. A belföldi üzlet valamivel élénkebb. Úgy látszik, hogy az árak mérséklése folytán a fogyasztás mégis emelkedik.

„Franck“

gyári védjegyünkre,
a „kávédarálóra“.

Ezt a szócskát mindig hozzá kell fűznie akkor, amikor Ön a valódi Franck kávépótlékot kívánja... Miért?... Hogy mást ne kapjon! Ügyeljen bevásárlásainál

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa csomója 1000—5000, petrezselyem csomója 1000—5000, zeller darabja 500—1000, kalarabé darabja 500—1000, vöröshagyma 3000—6000, fokhagyma újdonság 12—20.000, cékla 2000—5000, fejeskáposzta 5000—8000, kelkáposzta 2000—8000, rózsaburgonya kicsinyben kg.-kint 3000—35000, új burgonya kicsinyben kg.-kint 2000—4000, nagyban métermázsánként 200—280.000, feherburgonya kicsinyben kg.-kint 1800—2000, uborka 5000—14.000, körte 5000—14.000, zöldpaprika 1000—6000, tök 1200—3000, zöldborsó 5000—9000, karfiol 8000—12.000, zöldbab 2000—6000, torma 14—28.000, spárga 4000—24.000, sóska 4000—8000, spenót 3000—6000, champion-gomba 40—80.000, alma 4000—7000, dió 16—20.000, kajszibarack 4000—20.000, őszibarack 10—26.000, cseresznye 4000—20.000, meggy 4000—20.000, egres 6000—14.000, ribizke 6000—14.000, eper 24—40.000, málna 15—30.000, sárgadinnye 80—120.000 K kilogrammonként.

Mezőgazdasági gépek árai. Egyvasú ekék: acéleke tartalékvassal és kulccsal körülbelül 56 kg.-os 750.000, 65 kg.-os 880.000, 72 kg.-os 920.000, tartalékvassal és kulccsal 77 kg.-os 1.070.000, 88 kg.-os 1.090.000, 89 kg.-os 1.180.000, 98 kg.-os 1.340.000, 106 kg.-os 1.390.000 K. **Többvasú ekék:** két barázdas acéleke 1.700.000, 114 kg.-os 1.825.000, hozzá kormányzó farúd, külön 70.000, két barázdas acéleke, kormányzó farúddal, két tartalékvassal és kulccsal 133 kg.-os 2.050.000, három barázdas acéleke, három tartalékvassal és kulccsal 140 kg.-os 2.300.000, hátsó forgó kerékkel, félár 185.000 K. **Boronák:** négy soros (négy gerendés) acélborona vonórúddal: két tagú, 40 foggal, «Kisgazda» borona, vonórúddal: két tagú, 60 foggal, három méter munkaszéles, 1.175.000, «Kisgazda» borona, vonórúddal: két tagú, 130 méter munkaszéles, 434.000, három tagú, 200 cm. méter széles, 140.000, négy tagú, 265 cm. méter széles, 855.000, **vetés- (magtakaró) borona, vonórúddal. Vetőgépek:** négy hüvelykes sortávolságú, 12 soros 7.810.000, 14 soros 8.360.000, 16 soros 9.185.000, 18 soros 10.450.000, 20 soros 11.440.000, 22 soros 12.540.000, négy és félhüvelykes sortávolságú, 16 soros 9.370.000, 18 soros 10.660.000, 20 soros 11.670.000 K. **Rosták:** 10—15 milliméter óránkénti teljesítménnyel 3.000.000, 20—30 milliméter teljesítménnyel 3.410.000, 30—40 milliméter teljesítménnyel 3.940.000 K. **Szecekvágók:** dobrendszérű, három késes, kettős áttétellel, 158 milliméter szájnnyílással 1.195.000, négy késes 1.225.000, tárcsás rendszerű, etető láncsal, 214 milliméter szájnnyílással 2.380.000—2.780.000 K. **Répvágók:** dobrendszérű, hat késes, 300 milliméter dobhoszal 770.000, tárcsás rendszerű, négy késes, 400 milliméter átméretű 640.000 K. **Kukoricamorzsolók:** kézhajtásra, lefolyó ráccsal, állítható súllyal 1.090.000 K, ugyanaz szelelővel 1.230.000, vastfedéllel 1.400.000 K. **Permetezők:** szőlőpermetező 650.000, gyümölcsfapermetező 675.000, répapertető 730.000, burgonyapertető 685.000 korona darabonként.

Ídegen pénznemek legmagasabb ára 1925. évi július hó 6-án. 1 angol font 347.000 K, 1 dollár 71.390 K, 1 francia frank 3430 K, 1 szerb dinár 1244 K, 1 román lei 331 K, 1 olasz lira 2702 K, 1 cseh korona 2120 K, 1 svájci frank 13.890 K, 1 osztrák shilling 10.045 K, Zürichben 100 magyar koronáért 0.007255 svájci frankot fizettek. — **Aramy- és ezüstpénzek:** 20 koronás arany 288.000 K, ezüst öt koronás 30.000 K, ezüst koronás 6000 K, ezüst forint 14.000 K.

Főszerkesztő: Meskó Pál. Felelős szerkesztő: Perlaky György. Főmunkatárs: Buday Barna. Felelős kiadó: Bak Imre.

KUKÁNY OSTROMA

Regény. Irta: Seress Imre.

(8. közlemény.)

— Száraz barátom, szólt, bár talán igazad van, ezt a dolgot nagyon meg kell fontolni. Hagyj tehát magamra, te pedig eréj, keresd meg a falu végén a Kolompár cigányt, aki nagybőgőn el tudja játszani az egész Fauszt operát. Mert holnap ezt fogjuk adni, te leszel benne az őrdög. Hisz ez régi szereped, amelyben nagyszerű vagy.

— Bizony, lelkesedett Száraz. De te is pompás vagy, mint Margaréta! Hej, ha ezt hallaná tőled énekelni a pesti Operaház igazgatója, mindjárt szerződtenne velem együtt. Akkor aztán elfelejtenéd azt a Lábass Jucit.

Csésze Máriának még a lélekzete is elállt, mikor ezt hallotta. Rettenetes gyanúja támadt: hátha Veszely mégsem volt hazug?

Száraz Jónás viszont azonnal észrevette, hogy elszólta magát és el akart somfordálni. De Csésze Mária vésztijszó hangon állta el az útját:

— Gyere csak vissza galambom! Igy ni! És most igazat beszélj, mert különben sok és nagy pofonok lesznek. A Lábass Jucit illetően ki hazudott!? Te-e, vagy Veszely?

Száraz le volt sujtva. Hazudni tudott arcátlanul, de tagadni már nem volt ereje.

— Asszonyom, makogta, beismerem vétkemet. Lábass Juci csakugyan színésznő, nem apáca-fejedelemnő. Mentségem az, hogy nem viselném el a gondolatot, hogy másnak légy a felesége, mert ha az leszel, én felkötöm magam a legelső fára.

Mit törődött ezzel Csésze Mária! Neki csak az járt az eszében, hogy milyen csúnyán bánt Veszelyvel. A szíve fájt emiatt! Igy szólt tehát az előtte hétrét görnyedő kímikushoz:

— Száraz! Aláláló pimasz! Pusztulj szemem elől azonnal, mert nem állok jót magamról, hogy nem váglak-e agyon!

Bűnének rettentő súlya alatt görnyedezve, Száraz egy perc múlva már száz lépésnyire járt. Csésze Mária magára maradvá, elővette Veszely levelét, tízszert is elolvasta, többször mormogván:

— Nem vagyok tisztában ezzel az emberrel. Szavaiban azt kívánta, hogy kotródjak innen, levelében pedig szerelmet vall és feleségül kér. A földön mindennél drágább vagyok neki és hogy hozzám hasonló nőt még sohase látott: ezt írja, aki pedig ilyet ír, az csak jellemes ember lehet. Szerencséd Veszely, hogy ezt a levelet írtad.

Ime, Csésze Mária álmódozott. Huszonötévi szűz özvegyesség után a szíve újra megmozdult és az esztét teljesen megzavarta Veszely. Pedig félóra előtt még ugyanez a Veszely fölkelte benne a becsvágyat, hogy lépjen fel valamelyik pesti színházban, mert Lábass Juci elbujhat mellette. Most pedig elfelejtette Lábass Jucit, elfelejtette a dicsőséget, mindent, mert Veszely szerelmes levelet írt hozzá és feleségül kérte! Hát igen: ilyen megmagyarázhatatlan rejtelmekkel van tele az asszonyi szív!

— Erre a levélre válaszolnom kell, szólt magához Csésze Mária. Válaszolnom kell, még pedig rögtön, mert érzem, hogy jogos elkeseredésében Veszely még valami bolondságot csinál.

A direktornő egy gyerekkal levélpapírt, kovertát hozott a boltból és olyan munkába kezdett, aminél jobban nem utált semmit: levelet írt. A círmos kandurja, amely már több, mint félórája nem ült az ölében, most dorombolva oda akart telepedni, de Csésze Mária olyat rúgott rajta, hogy szegény állat hetet buk-fencezett.

HETEDIK FEJEZET.

Ebben Veszely ötét tervet sző s ezt végre is hajtja, de a sors közbelépése megakadályozza a katasztrófát. Továbbá nagy bonyodalmak támadnak egy levélváltás körül.

Veszely nem tudta, hogyan ért haza gyászos esete után. Sok minden történt már vele az életben, de ilyesmi még soha. Az a nő, akinek szerelmet vallott, kidobta őt és ennek a kidobásnak tanuja volt egy senkiházi alak: Száraz Jónás, meg még néhány hitvány ripacs, akik röhögtek rajta, mikor kénytelen volt elhordani az irháját.

Félrehúzódva a színpad melletti kis fűtött kamrájába, Veszely az ágya szélére ült és mellére lógatta a fejét. A szégyen teljesen lesujtotta. Mit csináljon most? A legképtelenebb gondolatok kergetőztek agyában. Különösen Száraz Jónás miatt émsztette tehetetlen düh, aki a jelek szerint Csésze Mária szívét már elfoglalta.

— Mit csináljak vele? — mormogta fogcsikorgatva. — Megpofozzam? Párbajban kitapossam a beleit? Vagy Kása Pállal egy marék mérgezett bagót küldjek neki, amitől felforduljon? Nem csinálhatom egyiket se. A pofon miatt vissza kellene mennem hozzá. A mérgezett bagót tán föl se venné a gymra. Ami pedig a párbajt illeti, érzem, hogy rosszul lennék, ha erre kerülne a sor.

Gondolataiban idáig jutva, Veszely kissé lehiggadt, amit abból lehetett következtetni, hogy a zsebéből közben kivett szivarcutkát, amelyre rá akart gyujtani, de nem gyujtott rá, visszatette a zsebébe.

Ebben a pillanatban kopogtak a kamra ajtaján és belépett Seszták Tóbiás, Veszely színtársulatának sűgője, a világ összes sűgői közt bizonytalán a legkülönösebb sűgő, amennyiben Seszták Tóbiás — néma volt. Akkor hogyan sűgött? Hát ahogy bírt: kézjelekkel, szemforgatásokkal és arcfintorításokkal. Ezen az egyszerű és egyszerű módon képes volt a színészeknek mindent úgyszólván a szájukba rágni. Büszke is volt Veszely Sesztákra: arra a sűgőre, aki sohase zavarta a közönséget. De jó dolguk volt Veszely színészeinek is: ilyen sűgő mellett nem kellett nekik szerepet tanulni.

Nagyon természetes, hogy Seszták Tóbiás bárkivel úgy beszélt jelek által, mintha szavakkal beszélt volna. Mindenki azonnal megértette, pedig hozzá még tótos is volt egy kicsit.

— No mit akarsz — kérdezte Veszely, bosszúsán riadva fel.

— Kicsike előleg, direktorka kérem alasan.

— Nem adhatok, Tóbi fiam. Üres a kassza.

— Ó nem van üres, csak volt. Én hoztam pizt bele.

— Te hoztál pénzt? Honnan?

— Hát direktorka tetszete rendelni máma estére, hogy legyen Bankban előadás muzsikával. Eztet úgylatszük szereti kukanyi közönség, mert mindjárt kirek tülemtül jegy és én eladtam tíz, itt van húszezer koronacska írte, kirek belüle tízezer előlegnek, megírdemlek.

Más körülmények közt Veszely arca fölragyogott volna ilyen hír hallatára, most azonban szinte érzéketlen maradt. Legyintett a kezével és szomorúan szólt:

— Jól van Tóbi. Megtarthatod mind a húszezret. Legyen a tied.

Seszták azonnal el akart indulni, mert félt, hogy a direktor esetleg visszazív mindent. Látván azonban, hogy direktora mennyire levert, illendően tartotta ezt a kérdést:

— Hát direktorka nem is örüli enneknek?

Az állat drága, vigyázzunk rája

és használjunk
állandóan nyers

Lysoform-ot,

mely minden

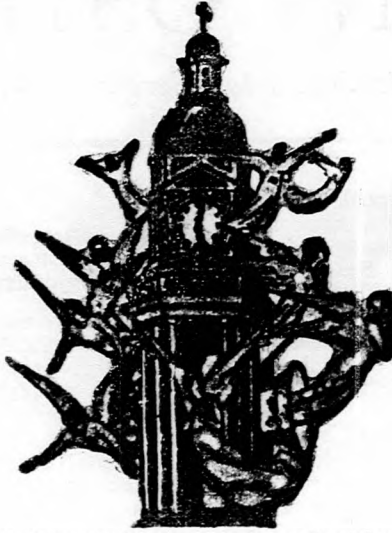
fertőzéstől
betegségtől **megóv!**

„A fertőtlenítés a gazdaságban“

című nagyon tanulságos füzetünket minden érdeklődőnek díjmentesen beküldi a

Dr. KELETI és MURÁNYI
vegyészeti gyár r.-t. Ujpest.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Orsz. Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a
HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA“ ALAPÍTÁSA
BUDAPEST, IV., IRÁNYI UTCA 27.

A „HANGYA“ szövetkezet tagjai
megbízható jöminőségű árut
a legelőnyösebb árban

vásárolhatnak a

„HANGYA“

vidéki szövetkezeteiben.

KAPHATÓK: vászon, karton, kanavász, zephir, szövet, kész férfi- és női-ruha, kendő, harisnya, cérna, pamut, szabóellékek, valamint mindenemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműárak. 4

Legjobban az jár, aki a
„VASÁRNAP“-ban hirdet.

PERMETEZŐK, borsajtók, pálinkafőzők,

rézüstök,
összes borászati
és pincészeti fel-
szerelések legju-
tányosabb áron
kaphatók

NAGYIGNÁC

Budapest, VII.,
Károly-körút 9.
Telefon: J. 115-15.

Dr. Héray Andor

«Orsz. Földbirtokrendező Biróság» által engedélyezett
ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája
Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint I.
Törvényszékiileg bejegyzett cég.

Ékek, ekealkatrészek, boronák, kapálóékek, fűkaszálók,

marokrakó és kévekötő aratógépek,
lógereblyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gözcseplőkészletek,
szecsakavágók, répavágók, darálók,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

Szakorposi-rendelő vér- és nemibetegék
részére. Ez ú t salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. I. (Rókussal szemben.)

PÁLINKAFŐZŐÜSTÖKET,

központi szeszfő-
zőket, mosóüstöket,
valamint tejgazdasági
eszközöket készí t és
raktáron tart

Szemenyei Lajos
rézműves, önozó és gép-
műhelye Budapest, IX.,
Hívószám: József 55-86. Remete-utca 34. szám.

Necsek olvassuk, hanem terjesszük is a magyar
gazdák és földművesek egyetlen napilapját az

UJ BARÁZDÁT
és legszebb képes hetilapját a
„VASÁRNAP“-ot!

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű szinbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők,
box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb
minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA“ ruházati és díszműárusztályánál.

ALAPITVA 1884.

Vermorel Permetező
* Borsajtók *
Kékkő * Raffia
Kender-, gummitömlők
* Tűzfojtók *
Gépek és felszerelések
Ponyvák.

GAZDA KERESKEDŐ IPAROS

Legkifűnőbben fedez i összes szükségletét műszaki-, olaj- és zsiradék nagykereskedő cégünknel
SCHVARCZ JÓZSEF és TARSÁ, Budapest, Vilmos császár-út 53.

TELEFON: 74-24.

Benzin * Karbid
Olaj * Petroleum
* Gépszij *
Hoyt-csapágyfém
* Szerszámok *
Szerszámgépek stb.